

БЕЛАРУСКІЯ НАРОДНЫЯ ТАНЦЫ

Апрацоўка
ДЛЯ ФАРТЭПІЯНА
Г. М. Вагнера

БЕЛАРУСКІЯ НАРОДНЫЯ ТАНЦЫ

Апрацоўка для фартэпіяна
Г. М. ВАГНЕРА

МІНСК
«БЕЛАРУСЬ»
1993

У зборніку прадстаўлены цэлы россып беларускіх танцаў. Тут і вядомыя («Лявоніха», «Бульба», «Юрочка» і інш.), а таксама танцы, не так даўно знойдзеныя ў фальклорных экспедыцыях, такія, як «Дажынкі», «Шастак», «Шабасоўка». Аднак гэта толькі маленькая частка багатай народнай скарбніцы.

У адрозненне ад беларускіх народных песень — у большасці лірычных, працяжных, танцы — вясёлыя, запальныя. Яны цесна звязаны з абрадавай творчасцю народа. Так, у зімовыя святы каляд у танцы ствараліся вобразы Антона з казой, жураўля, гусачка. Танцавалі ў Юр'еў дзень і на «гуканне вясны». Вадзілі карагоды ў чарадзейную ноч на Купалу, калі, па паданню, скарбы выходзяць з-пад зямлі на паверхню, а ўсе расліны размаўляюць і танцуюць. Польшка «Дажынкі» нагадвае аб святкаванні збору ўраджаю. Шумныя кадрылі змяняліся запальнымі, зухватымі полькамі, імклівай «Мяцеліца» — лірычным карагодам «Падущачка». Пра гераіню славутой «Лявоніхі» склаў верш М. Багдановіч:

Ой, Лявоніха, Лявоніха мая!
Ты паяла галасней ад салаўя,
Ты была заўсёды першай у танку —
І ў «Мяцеліцы», і ў «Юрцы», і ў «Бычку».

Апрацоўка танцаў для фартэпіяна зроблена вядомым беларускім кампазітарам Г. М. Вагнерам па заказе выдавецтва. Гэта не першы зварот кампазітара да беларускага фальклору. Народныя мелодыі гучалі ў яго балетах, оперы, сімфанічных творах, фартэпіянных канцэртах.

У апрацоўках, што змешчаны ў зборніку, у пэўнай меры праявіліся багатая фантазія і майстэрства кампазітара. Выдатны піяніст, Г. М. Вагнер умела выкарыстоўвае магчымасці інструмента, ствараючы яркія, рэльефныя творы, якія маюць цікавае фартэпіяннае «ўбранне». Маляўнічымі падгалоскамі расфарбавана асноўная мелодыя. Часта сустракаюцца імітацыі, вар'іраваныя паўторы, а таксама рэгісравыя супастаўленні. У сярэднім голасе нярэдка гучыць працяжная нота, якая нагадвае голас дуды. Уражвае і партыя суправаджэння з імітацыяй гудзення валынкі або моцных удараў бубна. У невялікіх уступках кампазітар уводзіць у патрэбную эмацыянальную атмасферу.

Фактура гэтых адточаных мініячюр амаль адчувальна перадае пластычнасць рухаў танца, яго жывы, пругкі рытм.

Кожны танец уяўляе сабой як бы мазаіку: ён складаецца з маленькіх эпізодаў, у якіх мяняецца дынаміка і танальнасці. Выканаўцу трэба ўмець хутка пераключацца з аднаго эпізоду на другі, каб перадаць няспынны рух, які заварожвае. Раскрыццю мастацкіх вобразаў танцаў будуць садзейнічаць яснае гукаўтварэнне, выразнае «прагаворванне тэксту» і дакладная фразіроўка.

Зборнік адрасуецца вучням сярэдніх і старэйшых класаў дзіцячых музычных школ, а таксама ўдзельнікам мастацкай самадзейнасці.

Р. Новікава,
кандыдат мастацтвазнаўства

ЮРАЧКА

ХУТКА

mp

mf

mp

mf

p

mp

mf

МЯЦЕЛІЦА

ІМКЛІВА

mf

f

mf

mp

First system of musical notation for Mikita, measures 1-5. The music is in D major (two sharps) and 2/4 time. The right hand features a series of eighth-note chords with accents, while the left hand plays a steady eighth-note accompaniment. A *mf* dynamic marking appears in measure 5.

Second system of musical notation for Mikita, measures 6-10. The right hand continues with eighth-note chords, and the left hand has a more active line with eighth notes and some rests. A *(mf)* dynamic marking is present in measure 8.

Third system of musical notation for Mikita, measures 11-15. The right hand plays a series of eighth-note chords, and the left hand continues with eighth-note accompaniment.

Fourth system of musical notation for Mikita, measures 16-20. The right hand features a melodic line with eighth notes and some chords, while the left hand continues with eighth-note accompaniment. A *f* dynamic marking is present in measure 17.

MIKITA

РУХОМА

Musical notation for Rukhoma, measures 1-5. The music is in D major (two sharps) and 2/4 time. The right hand plays a series of eighth-note chords, and the left hand continues with eighth-note accompaniment. A *mf* dynamic marking is present in measure 2.

mp

cresc.

mf

ПОЛЬКА «ТАБОЛЬКАЎСКАЯ»

ЖВАВА, ВЕСЕЛА

mf

ТЭМП I

mf

f

f

КРЫЖАЧОК

ЖВАВА

mf

mp

БУЛЬБА-ПОЛЬКА

БАДЗЁРА

КОЛА

ХУТКА

The musical score is written for piano in B-flat major (two flats) and 2/4 time. It is marked 'ХУТКА' (Allegretto). The score consists of five systems of music, each with a grand staff (treble and bass clef). The first system includes dynamics markings of *f* and *mf*. The second system has a *f* marking. The third system has a *f* marking. The fourth system has a *mf* marking. The fifth system has a *mp* marking. The music features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are also slurs and accents throughout the piece.

This page of musical notation consists of six systems, each with a treble and bass staff. The key signature is B-flat major (two flats). The notation includes various musical elements such as eighth and sixteenth notes, rests, and slurs. Dynamic markings are present throughout the piece: *poco cresc.* (first system), *mf* (first system, second measure), *f* (third system, first measure), *mf* (fourth system, first measure), *f* (fifth system, third measure), and *f* (sixth system, first measure). The piece concludes with a final chord in the sixth system.

ПОЛЬКА «ДАЖЫНКИ»

НЕ ВЕЛЬМІ ХУТКА

КАДРЫЛЯ

УМЕРАНА

БОЛЬШ РУХАВА

ТЭМП I

mp mf

mf

БОЛЬШ РУХАВА

mp

ТЭМП I

mf

f

АНТОН МАЛАДЗЕНЬКІ

МЕРНА

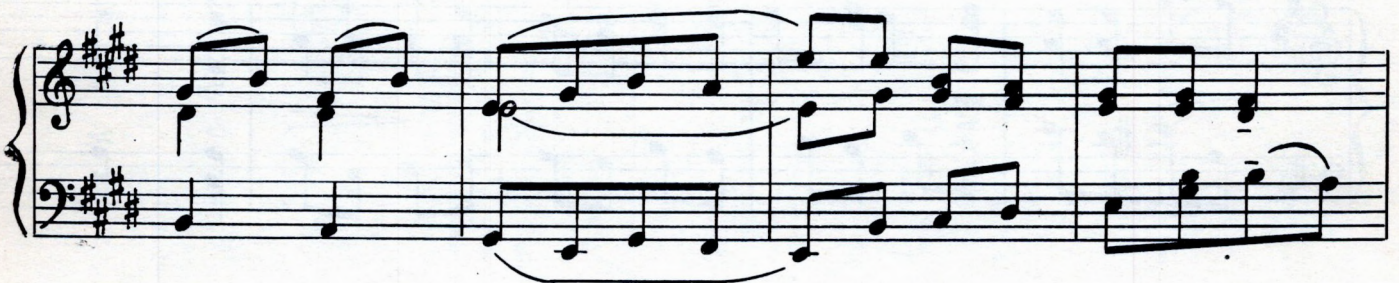
The musical score is written for piano in 2/4 time. It consists of five systems of two staves each. The first system begins with a forte (*f*) dynamic. The second system includes a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The third system continues the melodic and harmonic development. The fourth system features a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The fifth system concludes the piece with a final cadence. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, beams, and dynamic markings.

ЛЯВОНІХА

ВЕСЕЛА

ШАСТАК

УМЕРАНА

Музыкальный фрагмент в 2/4 такте, тональность D-мажор. Начиная с *mf*. Включает трио и аккорды. Включает трио и аккорды. Включает трио и аккорды.

КРЫХУ ХУТЧЭЙ

Музыкальный фрагмент в 2/4 такте, тональность D-мажор. Начиная с *mf*. Включает трио и аккорды. Включает трио и аккорды. Включает трио и аккорды.

ТАЎКАЧЫКІ

НЕ ВЕЛЬМІ ХУТКА

This image shows a handwritten musical score for piano, consisting of six systems of staves. The notation is in treble and bass clefs, with a key signature of one flat (B-flat). The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and dynamic markings. The first system features a melodic line in the treble and a harmonic accompaniment in the bass. The second system continues the melodic development with some rests. The third system introduces a mezzo-piano (*mp*) dynamic marking. The fourth system shows a continuation of the melodic and harmonic patterns. The fifth system features a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking. The sixth system concludes with a mezzo-piano (*mp*) dynamic marking. The handwriting is clear and legible, with some corrections visible in the notation.

The first system of musical notation consists of a grand staff with two staves. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some beamed together, and a few accidentals (sharps and naturals). The lower staff is in bass clef and contains a bass line with chords and single notes, including a flat (b) and a sharp (#).

The second system of musical notation continues the piece. It features a grand staff. The upper staff has a melodic line with a flat (b) and a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte). The lower staff contains a bass line with various chords and notes, including a sharp (#) and a flat (b).

The third system of musical notation shows a grand staff with a melodic line in the upper staff and a bass line in the lower staff. The melodic line includes a double bar line and a fermata. The bass line continues with chords and notes.

The fourth system of musical notation includes a grand staff. Above the first measure of the upper staff, the word *ossia* is written. The system contains a double bar line and a fermata in the upper staff. The lower staff continues with a bass line.

The fifth system of musical notation is the final system on the page. It consists of a grand staff with a melodic line in the upper staff and a bass line in the lower staff. The system ends with a double bar line and a fermata in the upper staff.

ЯНКА-ПОЛЬКА

ЖИВА, ВЕСЕЛА

mf

mp *leggiero*

mf

This page of musical notation consists of six systems, each with a grand staff (treble and bass clefs) and a key signature of one sharp (F#). The notation includes various musical elements such as notes, rests, and dynamic markings.

- System 1:** The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes.
- System 2:** The right hand continues the melodic development with slurs and ties, and the left hand maintains a steady accompaniment.
- System 3:** The right hand introduces a more complex rhythmic pattern with beamed sixteenth notes, and the left hand uses a series of chords.
- System 4:** The right hand features a series of chords and moving lines, while the left hand continues with a rhythmic accompaniment.
- System 5:** The right hand has a melodic line with slurs, and the left hand uses a series of chords.
- System 6:** The right hand features a melodic line with slurs, and the left hand uses a series of chords.

ПАДУШАЧКА

УМЕРАНА, ПЯВУЧА

ЛІРЫЧНЫ КАРАГОД

ПАВОЛЬНА, ЛАГОДНА

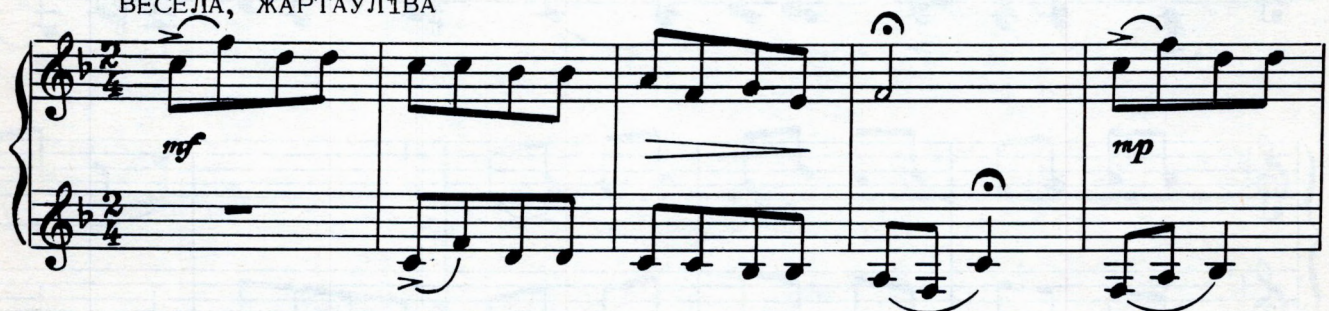
This page of musical notation is for a piano piece, featuring six systems of staves. The key signature is three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The notation includes a variety of musical elements:

- System 1:** Treble staff has chords with slurs. Bass staff has a melody starting with a *p* (piano) dynamic.
- System 2:** Treble staff has chords. Bass staff has a melody with a *mf* (mezzo-forte) dynamic.
- System 3:** Treble staff has chords. Bass staff has a melody.
- System 4:** Treble staff has chords. Bass staff has a melody.
- System 5:** Treble staff has a melody with slurs. Bass staff has a melody. Dynamics include *dim.* (diminuendo), *mp* (mezzo-piano), and *p*.
- System 6:** Treble staff has a melody. Bass staff has a melody. A *mp* dynamic is present.

ЧАЧОТАЧКА

ВЕСЕЛА, ЖАРТАЎЛІВА

Three systems of musical notation for a piano piece. Each system consists of a grand staff with a treble and bass clef. The first system includes a *mp* dynamic marking. The second system continues the melodic and harmonic development. The third system concludes with a double bar line.

ГУСАЧОК

СПАКОЙНА, ПЯВУЧА

p sempre legato

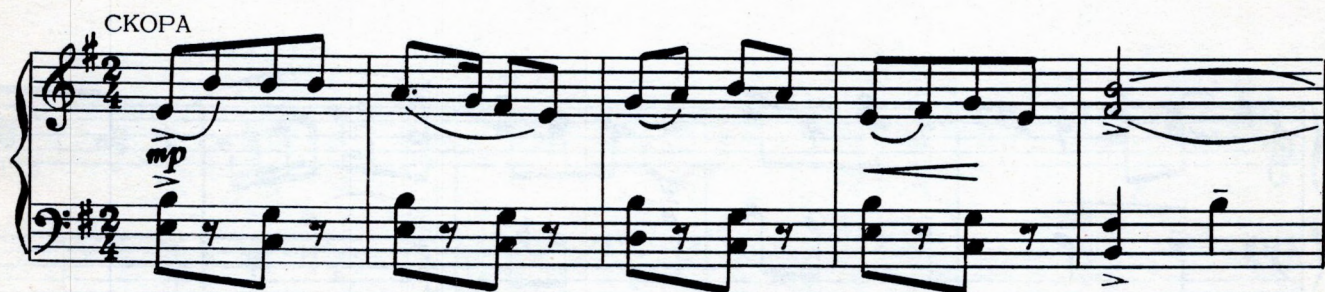
mp

Two systems of musical notation for the piece 'Гусачок'. The first system is marked 'СПАКОЙНА, ПЯВУЧА' and *p sempre legato*. The second system continues the piece. Both systems use a grand staff with a treble and bass clef.

ЖУРАВЕЛЬ

КАРАГОД

ПАВОЛЬНА, 3 ПАЧУЩЁМ

mp *espressivo*

p

mp

mf

The image displays four systems of piano accompaniment, each consisting of a grand staff (treble and bass clefs). The first system includes a *mp* (mezzo-piano) dynamic marking. The second system features a crescendo hairpin. The third system includes a *p* (piano) dynamic marking and a decrescendo hairpin. The fourth system concludes the piece with a double bar line. The music is written in a key with three sharps (F#, C#, G#) and a 2/4 time signature.

КОЗАЧКА

ЖАРТАЇЛІВА, ВЕСЕЛА

This block contains the vocal melody for the song 'КОЗАЧКА'. It is written on a single staff in treble clef, with a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a 2/4 time signature. The melody begins with a *mf* (mezzo-forte) dynamic marking. The notation includes various rhythmic values and accidentals, ending with a double bar line.

ПОЛЬКА «ШАБАСОЎКА»

УМЕРАНА, ГУЛЛІВА

First system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff begins with a quarter rest, followed by a half note G4. Bass staff begins with a half note G2, followed by a half note F2. Dynamics include *p* (piano) and *b* (basso).

Second system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff features a continuous eighth-note melody. Bass staff features a continuous eighth-note melody. Dynamics include *mf* (mezzo-forte).

Third system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff features a continuous eighth-note melody. Bass staff features a continuous eighth-note melody. Dynamics include *mf* (mezzo-forte).

Fourth system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff features a continuous eighth-note melody. Bass staff features a continuous eighth-note melody. Dynamics include *mp* (mezzo-piano).

Fifth system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff features a continuous eighth-note melody. Bass staff features a continuous eighth-note melody. Dynamics include *mf* (mezzo-forte).

З М Е С Т

ЮРАЧКА	3
МЯЦЕЛІЦА	5
МІКІТА	6
ПОЛЬКА «ТАБОЛЬКАЎСКАЯ»	8
КРЫЖАЧОК	10
БУЛЬБА-ПОЛЬКА	12
КОЛА	14
ПОЛЬКА «ДАЖЫНКІ»	16
КАДРЫЛЯ	18
АНТОН МАЛАДЗЕНЬКІ	20
ЛЯВОНІХА	22
ШАСТАК	24
ТАЎКАЧЫКІ	25
ЯНКА-ПОЛЬКА	28
ПАДУШАЧКА	30
ЛІРЫЧНЫ КАРАГОД	32
ЧАЧОТАЧКА	35
ГУСАЧОК	37
ЖУРАВЕЛЬ	39
КАРАГОД	42
КОЗАЧКА	43
ПОЛЬКА «ШАБАСОЎКА»	45

Нотное издание

БЕЛОРУССКИЕ НАРОДНЫЕ ТАНЦЫ

Обработка для фортепиано Г. М. Вагнера

Минск, издательство «Беларусь»

На белорусском языке

Нотнае выданне

БЕЛАРУСКІЯ НАРОДНЫЯ ТАНЦЫ

Апрацоўка для фартэпіяна Г. М. Вагнера

Рэдактар Л. Р. Рэцкая

Мастак В. К. Латышаў

Мастацкі рэдактар В. В. Кузьмічова

Тэхнічны рэдактар Я. С. Шляшынская

Карэктар Н. М. Масарэнка

Аператар Л. Е. Капусцінская

Выданне падрыхтавана да друку на камп'ютэрнай сістэме
выдавецтва «Беларусь».

Падпісана да друку з арыгінала-макета 12.10.93. Фармат 60х90 1/8.
Папера кн.-часоп. Афсетны друк. Ум. друк. арк. 6,0. Ум. фарб.-
адб. 6,5. Ул.-выд. арк. 7,18. Тыраж 3 800 экз. Зак. 5432.

Ордэна Дружбы народаў выдавецтва «Беларусь». Міністэрства
інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Ліцэнзія ЛІВ № 2.
220600, Мінск, праспект Машэрава, 11.

Друкарня «Перамога». 222310. Маладзечна, вул. В. Таўлая, 11.

